

Faaborg-Midtfyn Kommune
Att.: Astrid Skotte Lange
aslan@fmk.dk

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2022 - 3613

Doknr.
539824

Dato
01-09-2022

Vedr. borgerrådgiverens kompetence for så vidt angår socialtilsynet

Ved e-mail af 30. juni 2022 har Faaborg-Midtfyn Kommune rettet henvendelse til Indenrigs- og Boligministeriet med spørgsmål om, hvorvidt kommunens borgerrådgiver kan beskæftige sig med sager, som Faaborg-Midtfyn Kommune behandler i sin egen skab af socialtilsyn efter loven herom. Faaborg-Midtfyn Kommune ønsker navnlig svar på, om kommunens borgerrådgiver kan behandle henvendelser fra borgere i andre kommuner, når de vedrører sager, som kommunen har behandlet i sin egen skab af socialtilsyn.

Det fremgår af Faaborg-Midtfyn Kommunes henvendelse, at kommunen har en borgerrådgiverfunktion, som har til formål at styrke dialogen mellem borgere og kommune, at bidrage til at sikre retssikkerheden og at bringe læring ind i organisationen. Borgerrådgiverfunktionen omfatter ifølge det oplyste alle de dele af administrationen med dertil hørende institutioner og tjenestesteder, der er omfattet af Faaborg-Midtfyn Kommunes virksomhed. Borgerrådgiveren i Faaborg-Midtfyn Kommune har modtaget en række henvendelser fra plejefamilier vedrørende kommunens sagsbehandling som led i socialtilsynet, herunder fra plejefamilier i andre kommuner.

Borgerrådgiverfunktionen i Faaborg-Midtfyn Kommune er ikke skrevet ind i kommunens styrelsesvedtægt og er derfor ikke omfattet af § 65 e i lov om kommunernes styrelse,¹ men indgår som en almindelig del af kommunens forvaltning.

I den anledning skal Indenrigs- og Boligministeriet generelt udtale følgende:

1. Efter § 2 i lov om socialtilsyn² har kommunalbestyrelsen i en af kommunerne inden for hver region ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med de i lovens § 4, stk. 1, nævnte tilbud og for at godkende og føre tilsyn med de foreninger og private virksomheder, som er nævnt i lovens § 18 a. Kommunalbestyrelserne i disse kommuner benævnes i loven socialtilsyn, og Faaborg-Midtfyn Kommunalbestyrelse varetager funktionen i Region Syddanmark. Dog gælder det, at socialtilsynet i Region Midtjylland, Silkeborg Kommunalbestyrelse, varetager opgaven for så vidt angår de nævnte tilbud, foreninger og private virksomheder i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Det fremgår af forarbejderne til lov om socialtilsyn, at kommunalbestyrelsen i de fem kommuner, der efter loven er udpeget som socialtilsyn, har ansvaret for at godkende og

¹ Lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019.

² Lovbekendtgørelse nr. 1109 af 1. juli 2022.

føre tilsyn med de sociale tilbud og således har både myndighedsansvaret og det politiske ansvar for opgavernes udførelse. Det indebærer bl.a., at kommunalbestyrelsen i de udpegede kommuner får ansvaret for beslutninger om budget for varetagelsen af opgaven og dermed for tilsynets serviceniveau, fastsættelse af en tilsynstakst, tilrettelæggelse af tilsynets praksis, beslutning om særlige fokusområder og udarbejdelse af tilsynets årsrapport.³

Socialtilsynet indgår således i de kommuner, der er tillagt opgaven, som en del af de opgaver, kommunen varetager med kommunalbestyrelsen som øverste myndighed, jf. § 2, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

At kommunalbestyrelsen er øverste myndighed for opgaverne vedrørende socialtilsynet indebærer bl.a., at kommunalbestyrelsen har det øverste ansvar for udførelsen af opgaverne, og derfor har ret og pligt til at føre tilsyn med udførelsen af opgaverne. Det indebærer endvidere, at kommunens opgaver vedrørende socialtilsynet skal varetages inden for rammerne af de almindelige styrelsesretlige regler i den nævnte lov. Herunder følger det af loven, at den umiddelbare forvaltning af opgaverne som led i socialtilsynet skal være henlagt til et stående udvalg eller til økonomiudvalget.

2. Det er kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om indretning af kommunens administration (forvaltningen), jf. § 17, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse. Som led heri kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om at oprette en borgerrådgiverfunktion, der f.eks. kan have til opgave at rådgive og vejlede borgere i forhold til kommunens virksomhed og/eller at føre tilsyn med og vejlede kommunens forvaltning.

Lov om kommunernes styrelse indeholder ikke regler om en borgerrådgiverfunktion, der indgår som en almindelig del af den kommunale forvaltning. En sådan borgerrådgiverfunktion kan dog kun varetage opgaver, der er kommunale, dvs. opgaver, der henhører under kommunalbestyrelsen som øverste ansvarlige myndighed. Det indebærer bl.a., at borgerrådgiveren ikke kan varetage opgaver, der er henlagt til en rekursmyndighed.

Herudover kan en borgerrådgiverfunktion ikke gøre indgreb i de opgaver, der ved kommunens styrelsesvedtægt er henlagt til økonomiudvalget eller et stående udvalg, herunder kan borgerrådgiveren f.eks. ikke træffe afgørelser i sager inden for et område, der efter styrelsesvedtægten er henlagt til et udvalg. Borgerrådgiverfunktionen kan således ikke foretage en ny vurdering af en sådan sag eller ændre afgørelsen. Borgerrådgiveren kan heller ikke varetage opgaver, der i øvrigt ved lovgivning eller ved kommunens styrelsesvedtægt er tillagt andre kommunale organer.

Lovgivningen indeholder ikke herudover begrænsninger for, hvilke af de opgaver, som kommunalbestyrelsen har ansvar for, borgerrådgiveren kan beskæftige sig med.

På denne baggrund er det Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at en kommunal borgerrådgivers virksomhed kan omfatte kommunens udførelse af opgaver som led i socialtilsynet. Efter ministeriets opfattelse gælder dette, uanset at socialtilsynet i vidt omfang er rettet imod aktører, herunder borgere, i andre kommuner, uanset at anledningen til, at borgerrådgiveren beskæftiger sig med kommunens virksomhed som socialtilsyn, måtte være en henvendelse fra en borger i en anden kommune, og uanset at

³ Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 205 som fremsat.

borgerrådgiveren eventuelt vil komme til at rådgive eller vejlede borgere fra en anden kommune.

Det er således efter Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse afgørende for, at opgaven kan være omfattet af borgerrådgiverens opgaveområde, at kommunalbestyrelsen i den kommune, der har nedsat borgerrådgiverfunktionen, har ansvaret for opgaven og har ret og pligt til at føre tilsyn med udførelsen af opgaven.

3. Kommunalbestyrelsen beslutter, hvilke opgaveområder en kommunal borgerrådgiverfunktion, der indgår som en almindelig del af kommunens forvaltning, skal varetage. Det er således ikke et krav, at alle kommunale opgaver skal være omfattet af borgerrådgiverfunktionens virke.

Der er på den baggrund efter Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse ikke noget i vejen for, at kommunalbestyrelsen beslutter, at borgerrådgiverfunktionen kun skal omfatte nogle af kommunens opgaveområder.

Kommunalbestyrelsen i en kommune, der varetager socialtilsyn, vil derfor efter Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse f.eks. kunne beslutte, at kommunens opgaver som led i socialtilsynet ikke skal være omfattet af borgerrådgiverfunktionens virke.

Indenrigs- og Boligministeriet foretager ikke mere i anledning af Faaborg-Midtfyn Kommunes henvendelse.

Kopi af dette brev er sendt til Social- og Ældreministeriet.

Med venlig hilsen

Lise Brandi-Hansen

Chefkonsulent